17e Jaar, No. 91. 's HERTOGENBOSCH. Dingsdag 5 Augustus 1845.

DE NOORD-BRABANDER,

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT? HORATIUS.

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad . . f 12.
Francoper post . » 14.

ADVERTENTIEN:
15 cents de regel
behalve 35 cents zegel.

(Verschijnt driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

Het stuk, hetwelk wij over het tarief der regten van in- en doorvoer in ons blad van den 29 Julij opgenomen, een ingezonden stuk was, De Tijd heeft vermeend dit stuk te moeten aanvallen. Ofschoon de redactie van den Noord-Brabander het zich niet eene stalen wet gemaakt heeft, nimmer met de Tijd in discussie te treden, vermeent zij echter geene plaats te mogen weigeren aan eene verdediging van degenen, die haar met bijdragen vereeren. Wij deelen dus het antwoord van den inzender L. mede, zoo als het ons is ter hand gesteld.

Van het begin der verschijning van het godsdienstig en staatkundig dagblad de Tijd heeft dit blad zich bijzonder door bedilzucht onderscheiden; steeds elke in zijn oog gunstige gelegenheid daartoe gretig aangegrepen, om zijne afgekeerdheid voor het dagblad *de Noord-Brabander*, hot te vieren; een geest welke veel afbreuk, ja zelfs bij zijne begunstigers, heeft ondervonden.

Hij schijnt behoefte te gevoelen in pennenstrijd te kunnen treden, om voedsel aan zijnen wrevelgeest te kunnen verschaffen.

Eene hoedanigheid, welke zeker tegen de christelijke liefde tegen onze heilige godsdienst strijdt, dewelke hij zegt te willen verdedigen. Eene eigenschap, welke meteen blad, hetwelk voorgeeft catholijke grondstellingen te willen verdedigen, moeijelijk te vereenigen is.

Het is den schrijver van het stuk over het tarief van in- uit- en doorvoer, voorkomende in den *Noord-Brabander* van 29 jl. bekend, dat de *Noord-Brabander* zich onthoudt van in pennestrijd met het dagblad *de Tijd* te willen treden en zijnentwege het diepste stilzwijgen bewaart. Alzoo gevoel ik mij verpligt, op het artikel, voorkomende in no. 20 van den *Tijd*, kortelijk te moeten antwoorden.

De *Tijd* neemt het stuk van L. gunstig aan: hierdoor doet hij het zelve mogelijk te veel eer aan, terwijl de verdienste daarvan niet bestaat in het wel geschrevene, maar dat het goede gronden bevat en op gezonde motieven berust, welke niet wederlegd kunnen worden: ten minste *de Tijd* heeft dit niet gedaan. En wat *de Tijd* mag beoordeelen kan, weet ik niet.

Het stuk komt volgens hem ten minste te laat, nu het tarief door beide de Kamers aangenomen en door Zijne Majesteit bekrachtigd is; *de Tijd* schijnt niet goed of met te weinig aandacht gelezen te hebben; dan in hetzelve duidelijk gezegd wordt, dat ter bekwamen tijde, herhaalde vertoogen aan de Tweede Kamer (echter te vergeefs) zijn ingediend en voorgedragen; waarna men eerst met grond zijne toevlugt tot de publiciteit kan nemen, om zijne grieven mede te deelen: en hier voor zijn de dagbladen.

Wie zal dwaas genoeg zijn, hangende de deliberatien der Staten Generaal, zijne belangens openbaar te maken? dit heeft echter *de Tijd* gewild en men kan het als eene verwaandheid beschouwen, voor te wenden, dat die belangen door een dagblad dan het best hadden kunnen bevorderd worden, daar de ondervinding juist leert, dat dit dikwijls de beste aanbeveling wordt om niet te reusseren.

De koning, zegt hij, is afwezig; hierom is het onmogelijk om voor 1°. Aug. aan de klagt van L. ingevolge art. 2 der aangehaalde wet, te kunnen voldoen.

Vermeent de redactie dan, dat het voorregt, aan Zijne Majesteit bij dat art. gegeven alleen vóór 1°. Aug. zou moeten dienen?

Dit zou waarlijk belagchelijk zijn.

Neen artikel 2, luidende: « *Wij behouden Ons voor, in bijzondere gevallen, in het belang van handel of nijverheid, de in-, uit- of doorvoerregten, alsmede het vaste regt en de scheepsvaartsregten te verhoogen of te verlagen. en de doorvoer-, vaste en scheepsvaartsregten zelfs geheel op te heffen of terug te geven.*» behoudt zijne werkring na 1 Augustus en alzoo in de toekomst, waarvan Zijne Majesteit zich niet zal bedienen, dan na dat, door de ondervinding geleerd, het gebleken zal zijn, sommige artikels verhooging andere verlaging zullen behoeven: en hierop is het beroep van L. aan den koning gegrond.

De Tijd erkent dat sommige artikels op geene goede schaal gesteld zijn en daar door veel zullen lijden, en later zegt hij het onmogelijk was beter tarief te erlangen; dit is in tweestrijd. Waarom zouden te laag gestelde beschermregten op sommige artikels welke voor geene exportatie vatbaar zijn, dadelijk zoo er schade van den groothandel, gelijk L. in het vorige aangerand stuk onwederlegbaar heeft bewezen, meest ingevoerde artikelen betreffen, dadelijk door beter tarief te verbeteren zijn?

Maar het schijnt dat *de Tijd* dit stuk *à tort et à travers* moest en wilde wederleggen.

De inzender L. heeft geenszins uit het oog verloren, dat de handel tot ons bestaan behoort, daar hij dit juist heeft erkend en maar alleen heeft willen betwisten, dat en fabriekant en nijverheid aan den handel moesten opgeofferd worden. Verder noemt *de Tijd* het meergenoemd stuk nergens voor geschikt, dan om onvergenoegdheid te zaaijen. Zal men dan geene grieven, door geledene schade meer mogen verkondigen? om hier nog op te antwoorden verwijs ik *de Tijd* naar zijne eigene kolommen; ten minste te oordeelen naar zijne aanhoudende disputen met *Handelsblad* en *Arnhemmer* en andere couranten, welke als vrienden, hand aan hand, de gebreken van het bestuur, de bezwaren van het volk moesten aangeven, tot dat eindelijk hunne vereenigde stemmen door ieder gehoord, dus te beter zouden doordringen, waaraan de besturenden geen wederstand zouden kunnen bieden; terwijl eene eenzelvige oppositie nimmer in het belang der natie vruchten dragen kan, daar verdeeldheid der dagbladen, hiertoe een beletsel stelt.

Alvorens te eindigen, verklaar ik op geen verder geschrijf deswegen meer te zullen antwoorden, overtuigd met de inzending van het stuk geene oneenigheden te hebben gezaaid, maar slechts een miskend regt wereldkundig te hebben gemaakt (en hierin zijn de dagbladen bij uitstek geschikt) op gronden, welke door voorname ter zake kundige mannen zijn toegejuicht en goedgekeurd.

L.

TURKIJE.

Men heeft tijdingen uit Smirna van [illegible]. Den 7 was de brand op nieuw uitgebroken in een groot pakhuis. De bemanningen van [illegible] brik en oostenrijksche corvet hebben zich onmiddelijk ter plaatse van den brand begeven, en na [illegible] uren onafgebroken arbeid is het gelukt [illegible] deele huizen te behouden.

Men is meer en meer bedacht voor eenen opstand tegen den gouverneur, dien men beschuldigt de stad te hebben laten afbranden zonder eenige moeite toe te brengen.

De goelet *Elisabeth* is den 9 van Gurlach [illegible] men met de detachementen infanterie van de [illegible]

Bellona, en de brik *Venus*. Deze stoepen zijn ter beschikking gesteld van den commandant van de *Aaria* tot dat de rust in de stad hersteld zal zijn.

Den 11 is de Grootvorst Constantijn te Smirna gearriveerd.

—De turksche stoomboot *Isedlan* heeft in de wateren van den Bosphorus den 11 Mei op de stoomboot *Medzeraa-Tidjaret* gestooten, met dat ongelukkig gevolg, dat van 172 passagiers deser laatste slechts 48 gered zijn; terwijl van de ekwipaadje, welke uit 33 personen bestond, 6 den dood hebben gevonden.

AMERIKA.

Over Rio Janeiro zijn brieven uit Montevideo ontvangen van den 12 Mei. Den 8 dierzelfde maand had het gouvernement van den heer Ouasely, minister van Engeland, eene officiële depêche ontvangen, waarbij kenbaar werd gemaakt dat hij, in overeenstemming met den vertegenwoordiger van Frankrijk zich beijverde, om den oorlog te doen eindigen, welken de gouverneur van Buenos-Ayres sedert lang de oosterlijke republiek aandoet. De heer Ouaseley voegt hier bij dat het gouvernement van hare Britsche Majesteit hoopte, dat de republiek zou toetreden tot de *billijke en eervolle* maatregelen, welke hij voorstelde om den vrede te herstellen.

Het oostelijk gouvernement had geantwoord, dat het getrouw aan de beginselen van gematigdheid en regtvaardigheid, waarvan het nimmer afgeweken was, een gunstig oor zou leenen aan de eervolle en billijke voorstellen, welke hetzelve met de verzekering der volslagenste onafhankelijkheid van deszelfs grondgebied, konden doen hopen op eenen hechten en duurzamen vrede en op de herstelling van deszelfs betrekkingen met de gansche wereld.

De admiraal, Brown van Rosas bevel ontvangen hebbende om Montevideo te beschieten, zou geantwoord hebben met het inzenden van zijn ontslag, niet langer, zoo hij zich had uitgelaten aan eenen engelschen officier van de *Curaçao*, een zoo tyrannik en bloeddorstig gouvernement willende dienen.

In den nacht van den 9 op den 10 Mei had Oribe de plaats nog beschoten, doch zonder uitkomst.

— Engeland en Frankrijk hebben zich nutteloze moeite gegeven, om de aansluiting van Texas aan de Vereenigde Staten te beletten. De stappen door hunne vertegenwoordigers gedaan, zoowel in Mexico als Galveston, hebben geene andere uitwerking gehad, dan om het besluit der Texianen meer en meer te doen uitkomen, om zich voor altijd aan Noord-Amerika te vereenigen. Te vergeefs heeft Mexico aangeboden, hunne onafhankelijkheid te erkennen; te vergeefs heeft het kabinet van Londen alles in het werk gesteld om eene verzoening tot stand te brengen tusschen hen en hunne voormalige broeders; te vergeefs heeft Frankrijk zich bij de Noord-Amerikanen gecompromitteerd, om aan Engeland te believen; te vergeefs heeft de president van Texas zelf al zijnen invloed gebruikt om te beletten dat zijne landgenooten het besluit der amerikaansche wetgevende magt zouden bekrachtigen; de Texianen zijn onverzettelijk gebleven en te oordeelen naar de laatste tijdingen uit New-York, is het waarschijnlijk, dat de aansluiting reeds daadwerkelijk geschied is.

Inderdaad, na eene beraadslaging van slechts twee dagen, hebben de twee kamers van Texas, den 16 Junij te Galveston in een buitengewoon congres vereenigd, met eenparigheid van stemmen de aansluiting op de voorwaarden door Amerika aangeboden, vastgesteld. Den 17 heeft de senaat het ontwerp van verdrag dat met Mexico zou gesloten worden, verworpen, welk ontwerp met zooveel moeite door de vereenigde fransche en engelsche gevolmagtigden was uitgewerkt.

Het besluit door de twee kamers aangenomen, houdt in dat aangezien Amerika waarborgen heeft aangeboden, volgens welke de republiek van Texas in eenen nieuwen staat zou herschapen worden, onder den naam van Staat van Texas, en zou aangenomen worden als een der staten van de vereeniging, daaraan de toestemming van het gouvernement van Texas wordt gegeven. Volgen eenige artikelen de wijze van uitvoering vaststellende.

Dit besluit, met de bekrachtiging van den president Anson Jones voorzien, is den 25 Junij door den secretaris van Staat aan den zaakgelastigde van Amerika medegedeeld, die hetzelve onmiddellijk naar het kabinet van Washington heeft opgezonden.

In Engeland heeft deze tijding veel indruk verwekt. Men had eene zoo spoedige oplossing dezer zaak niet verwacht, zij brengt aan de buitenlandsche staatkunde van Engeland eenen gevoeligen slag toe. Het is voorzeker de grootste nederlaag, welke Sir Robert Peel, sedert zijne komst aan het gezag nog geleden heeft, en het zal hem denkelijk nimmer mogelijk zijn dezelve te herstellen.

— Een nieuwe verschrikkelijke brand is den 28 Junij te Quebec uitgebarsten. Meer dan 2000 huizen zijn de prooi der vlammen geworden. Er zijn thans te Quebec 20,000 menschen zonder dak. Het is niet mogelijk het schouwspel te beschrijven, hetwelk deze plaats oplevert, sedert dat twee elkander opvolgende rampen haar uit de rei der steden als het ware weggerukt hebben. De *Montreal Herald* verzekert dat het gouvernement voornemens is om onmiddellijk aan die ongelukkige stad de noodige voorschotten te doen, ten einde voorloopige woningen op te rigten voor de slagtoffers der beide verwoestingen.

— Den 26 Junij is de stad Metanzas op het eiland Cuba, door dezelfde plaag bezocht. Een groot gedeelte dezer bloeijende stad is in de asch gelegd.

De schade wordt op 800,000 dollars (bijna twee millioen guldens) geschat.

BRAZILIE.

De laatste berigten uit Brazilie leveren het vooruitzigt van eene aanstaande verandering in het ministerie. Brieven uit Rio-Janeiro van den 7 Junij, melden dat die verandering wezenlijk heeft plaats gehad. De heeren Ern. France, minister van buitenlandsche zaken; Galboa, minister van justitie en Coelho, minister van oorlog hebben hun ontslag aangeboden. Het schijnt, dat in afwachting der zamenstelling van een nieuw kabinet, de heer Limpro d'Abreu, nieuwe minister van buitenlandsche zaken, *ad interim* met de andere departementen belast is.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 17 Julij. De heer Eichhorn, minister voor het openbaar onderwijs is naar Thuringen, en de graaf Stolberg-Wernigenode naar het kasteel Stolzenfels vertrokken.

— Men weet nog niet wie den graaf Arnim, gewezen minister van binnenlandsche zaken vervangen zal. Men spreekt van den heer Wedele, opperpresident van Silesie. Niets is echter daaromtrent nog beslist.

— De heer Schlöffel, fabricant van Silesia, reeds sedert lang in hechtenis, onder de beschuldiging van hoog verraad, is den 24 op vrije voeten gesteld. Deze tijding heeft eene algemeene tevredenheid verwekt.

COBLENTZ, 28 Julij. Mgr. Arnoldi, bisschop van Trier, is eergisteren alhier aangekomen, om Z. M. bij zijne komst te dezer stede te verwelkomen.

— Van den 30. Mgr. Arnoldi is dezen morgen naar Trier teruggekeerd, na gisteren op het kasteel Stolzenfels bij Z. M. den Koning in een bijzonder gehoor te zijn toegelaten geweest.

— Men verzekert dat vier regementen cavalerie, tot ons leger behoorende, eerstdaags alhier zullen binnenrukken, om door den koning gepasseerd te worden.

AUGSBERG, 21 Julij. De beijersche regering heeft aan de administratie der posterijen verboden gedaan, om zich voortaan te belasten met abonnementen voor den *Observateur van den Rijn* en de *Weser Zeit*.

BOTZEN, 18 Julij. Men weet reeds dat drie religieuzen van de abdij van Muri, in Zwitserland waaronder de abt, te Botzen zijn aangekomen. De keizer van Oostenrijk heeft aan de slagtoffers der onregtvaardigheden van het gouvernement van Argau het klooster der grieken met al deszelfs eigendommen ten geschenke gegeven.

ZWITSERLAND.

Uit Lucern schrijft men, dat de directeur der politie aan de kinderen van Dr. Steiger bevel gezonden heeft om de stad te verlaten, ten einde onmiddellijk over te gaan tot de sluiting van het huis huns vaders.

— De *echo der Jura* zegt, dat bij de tijding van den moord van den heer Leu, al de herbergen en kroegen van Solothurn, welke door de radicalen bezocht worden, van jubelkreten weergalmden.

— De familie van den heer Leu heeft besloten het dagblad van Zurich, dat het eerst de opinie, *eerroovend* voor de nagedachtenis van den heer Leu, heeft vooruitgezet, als of hij zich selven van het leven had beroofd, geregtelijk te vervolgen. Indien, zoo als men voorziet, de zaak voor de protestantsche en liberale regters van Zurich gebragt wordt, zal het regterlijk onderzoek al de omstandigheden, welke de veronderstelling van eenen zelfmoord onmogelijk maken, aan het licht brengen.

— Een catholijk dagblad van Freiburg behelst een voortreffelijk artikel over den moord van den heer Leu. Na al de gewaarwordingen, welke deze wandaad bij de catholijken heeft doen ontstaan, en die reeds bekend zijn, en de wreede en beloedelingen van het radicalismus te hebben doen uitkomen, roept het blad uit:

« Beschouwen wij deze groote gebeurtenis onder het oogpunt des geloofs. In, na bittere tranen over het slagtoffen gewend te hebben, ontnemen wij hem dien naam, welke het niet meer past; geven wij aan den christen-held den titel, welken hij zich door zijn leven en zijnen dood verworven heeft; noemen wij hem *martelaar*.

En weet gij wat uit het bloed eens martelaars voortspruit? Elke druppel bekeert eenen ongeloovige; verlicht eenen verblinde; versterkt eenen zwakke; bemoedigt eenen ontmoedigde; brengt eenen verdoolde terug.

Weest dus getroost, getrouwe verdedigers der kerk en van het vaderland! Gij hebt veel verloren, maar ook veel gewonnen. Gij streedt onder de bevelen van eenen man; voortaan zult gij strijden onder de bescherming van eenen heilige. Wie weet of dit *offer* niet noodig was tot eene maatschappelijke verlossing! Open de H. Schrift, overal zult gij het vergieten van onschuldig bloed als eerste voorwaarde der heuchelsche hemelbestigheden aantreffen; opent de geschiedboeken: Gij zult zien dat eene voor altijd vermaarde maagd, even als Leu door God opgewekt, ook met haar leven de redding van Frankrijk moest vergelden. Jeanne d'Arc, aangeraalende, had deze niet kunnen bewerken; de vlam van haren brandstapel moest de bevrijding van haar vaderland verlichten.

ENGELAND.

LONDEN 30 Julij. Z. M. de Koning der Nederlanden heeft gisteren al de leden van het corps diplomatique ontvangen. Al de vertegenwoordigers der vreemde regeringen die zich op dit oogenblik te Londen bevinden, zijn gekomen om Z. M. hunne hulde te brengen. Onder hen Z. M. eene bedanking om vertaling der historie der Nederlandsche hervormde kerk, welke H. D. een adres van gelukwenschen heeft aangeboden.

Ten drie uren, heeft de koning, met een klein gevolg, het paleis van Buckingham bezocht, alwaar H. M. door de groothofmeesters der kroon ontvangen werd. Z. M. heeft bij de hertogin van Gloucester gedineerd.

— Heden heeft Z. M. den Aartsbisschop van Kantelberg in een bijzonder gehoor ontvangen, en tegen maandag den 4 Augustus eene uitnoodiging tot het middagmaal door Z. Hoogw. aangenomen. Zondag aanstaande zal Z. M. bij den hertog van Wellington te Aspley-House dineren.

— Wij berigten met het grootste genoegen dat de koningin, op voordragt van den hertog van Wellington, den koning der Nederlanden benoemd heeft, tot veld-maarschalk van het engelsche leger. Zichier de dagteekening der verschillende graden, door Z. M. in ons leger verworven: luitenant-colonel in 1811; colonel den 17 October 1811; generaal-majoor den 13 December 1813; luitenant-generaal den 8 Julij 1814; en generaal den 25 Julij 1814. (*Morning-Herald.*)

— Er zijn tijdingen uit Peru tot den 24 April. Op dien datum was het congres vergaderd en had reeds tot president benoemd den generaal Castilla. Deze benoeming is de eerste sedert negen jaren, welke geregeld door de wetgevende magt geschiedde.

De generaal Castilla was den 20 April uitgeroepen: hij is aan 't hoofd van 4,000 man geregelde troepen, waaronder 3,000 man infanterie en 1000 ruiters.

IERLAND.

DUBLIN, 26 Julij. Men meldt dat de heer Lucas, onder-secretaris van Staat voor Ierland, zijn ontslag aangeboden heeft en dat hetzelve aangenomen is. De heer Lucas behoorde tot de partij der orangisten en zijne verwijdering zal met leedwezen vernomen worden door de mannen dier partij, die zich steeds beklagen over de geringe bescherming, welke zij bij het gouvernement vinden tegen de aanvallen der repealers.

Het is opmerkenswaardig dat terwijl de graafschappen in het noorden van Ierland, het tooneel van bloedige ongeregeldheden zijn, de twee zuidelijke graafschappen van Kelkenny en Tipperary eene volmaakte rust genieten. De voorzitter der assises van Clonmel en die van assises de Kelkenny hebben den grooten raad der gezworenen geluk gewenscht over deze gelukkige verandering in een land, dat zoo lang ten prooi was aan de betreurenswaardigste onlusten.

SPANJE.

De *Esperanza* van Madrid zegt dat te Malaga eene uitgestrekte zamenzwering ontdekt is. Het huis waarin de samenzweerders bij een kwamen, was op bevel van den commandant-generaal omsingeld geworden, en een aantal hunner zijn gevangen genomen. Eene militaire commissie is onmiddellijk ingesteld om de schuldigen, die tot de partij der progressisten behooren, te veroordeelen.

Vele officieren der bezetting zijn insgelijks in hechtenis genomen.

— De reis der koningin naar de baskische gewesten schijnt vooral daarom onherroepelijk te zijn vastgesteld, omdat tusschen H. M. en de koninklijke familie van Frankrijk was overeengekomen, dat er eene zamenkomst van de koningin met de hertogen van Nemours en van Aumale zou plaats hebben.

— Sedert eenige dagen ontwaart men eene buitengewone beweging van troepen te Barcelona, waarvan echter de oorzaak nog onbekend is.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Julij. Don Carlos is den 28 te Gréoulx aangekomen. Men beweert dat hij van het gouvernement verlof heeft gevraagd om, na het gebruik der baden, Parijs te komen bezoeken, waarna hij zich te Rome zou gaan vestigen.

— Er is weder sprake van den beruchten togt tegen de Kabijlen. Men verzekert dat alleen op de belofte, dat hij dezelven zou mogen ten uitvoer leggen, de maarschalk Bugeaud er in toegestemd heeft, aan het hoofd der Algerynsche aangelegenheden te blijven.

BELGIE.

— Onderscheidene koninklijke ordonnancien van den 30 Julij, in den *Moniteur* van den 1 Augustus voorkomende, benoemen het ministerie zoo als in ons volg nommer, onder de laatste berigten is opgegeven.

Bij een dier ordonnancien is de baron d'Huart, gouverneur der provincie Namen en lid van de kamer der representanten benoemd tot Minister van Staat, en tot lid van den raad der ministers, in welke laatste betrekking hij de beraadslagingen van het kabinet zal bijwonen.

Bij eene andere is de koophandel, tot noch toe onder het ministerie van Binnenlandsche Zaken begrepen, op dat van Buitenlandsche Zaken, aan welks hoofd zoo men weet de heer Deebamps geplaatst is, overgedragen.

Denzelfden dag hebben de nieuwe ministers den eed in handen van den koning afgelegd.

Men schrijft uit Grammont van den 30 Julij. De aardappelaan, vooral de vroege, leeden hier en in den omtrek hetzelfde verschijnsel op, dat in andere landstreken wordt waargenomen. Onze landlieden beweren dat zij door het gewoonlijk zoogenaamde *St. Antonius-vuur* zijn aangetast.

— *l'Organe des Flandres* geeft omtrent dit verschijnsel eenige inlichtingen, waaruit blijken zou dat die vreemdsoortige verschijnsel niet den aardappelzelven aantast; deze blijft gezond al is ook de geheele steel verrot; deze zelfs is meestal minder ziek dan het loof. De schrijver der mededeeling aan den *Organe*, nd. onderscheidene planten met aandacht onderzocht te hebben, ontdekte aan dezelve zekere aanwassen, *mucédinées* genaamd (eene soort van *cryptogamen*, planten waarvan de geslachtdeelen verborgen liggen) die zich aan derzelver uiteinden zamentrekken, en hun zaad op zekeren afstand uitstrooijen, hetwelk door den wind voortgestuwd, welda de lucht over al de naburige velden, die met aardappelen bepoot zijn, overbrengen. De correspondent van het Gendsche dagblad denkt, dat daarin de ware bron der ziekte gelegen is, welke reeds vele verwoestingen in Vlaanderen heeft aangerigt en ongelukkigerwijs nog niet aan haar einde schijnt gekomen te zijn.

Het beste middel om haren voortgang te stuiten, is, volgens hem, al de planten uitterukken, op welker loof of steel eene bruine of zwarte vlek ontdekt wordt, even als de bladen die ineen krimpen of geel worden. Om echter deze bewerking doelmatig te doen zijn, zou zij zoo moeten aangewend worden, dat men de planten wegneemt zonder ze te schudden, om het zaad niet op de nabijzijnde planten te laten vallen; de uitgerukte planten wegneemt en begraft, dezelve goed met aarde overdekkende, opdat de wind de zaadkorrels niet verspreide.

De correspondent van *l'Organe* gelooft dat het onvoorzigtig ware, de min of meer verrotte planten aan het vee te geven of ze tot mest te gebruiken; dewijl men zich blootstellen, in het volgende jaar dezelfde ziekte weder te zien verschijnen. Overigens kan men, volgens hem, zonder vrees voor gevaar, de aardappelen eten, welker steel aangetast is, mits men zorg drage van ze uit te nemen zoodra deze begint ziek te worden.

NEDERLAND.

'S HERTOGENBOSCH 4 Augustus.

— Lt. Zaturdag is in deze stad de verjaardag van Z. K. H. prins Alexander der Nederlanden niet alleen op de gebruikelijke wijze, als Telg van het ons dierbaar Koninklijk Huis, maar ook op eene bijzondere wijze, als Beschermheer van het alhier, in de Societeit *de Unie* bestaande handboogschutters gezelschap, gevierd. Reeds vroeg in den morgen had de geheele stad een feestelijk aanzien, daar meest al de leden van gemeld gezelschap en velen van de Societeit kunne huizen met de nationale vlag versierd hadden. Het geschut der Societeit begroette in den ochtend den beugelijken dag met 21 schoten, welke in den middag en den avond herhaald werden. Het gebouw en de beide Doelen der Societeit waren met een aantal vlaggen versierd.

Des avonds verenigden zich eene talrijke vriendenschaar in de Societeit *Unie* tot de feestviering. Het gansche gebouw was prachtig met *bougies* geïllumineerd, en leverde van buiten een verrukkend gezigt op; in het midden van den gevel stond een *chassinette*, voorstellende het wapen van den vorstelijken Beschermheer, door de *Fama* gedragen, met het opschrift: UNIE AAN DEN BESCHERMHEER. Eene goed zamengestelde Harmonie bragt niet weinig bij, om aller gemoederen tot vreugd te stemmen. Jammer, dat het ongunstige weder het genot ontzegde van den sierlijk aangelegden tuin en ook het afsteken verhinderde van het ontworpen vuurwerk. Niettegenstaande werden in den avond eenige vuurpijlen en andere vreugdevuren afgestoken; waarna eindelijk aangeheven van de talrijke aanwezigen met geestdrift herhaald werd: de jeugd van dengenen wiens feest men vierde en hetwelk wij in de gelegenheid zijn mede te deelen:

UITBOEZEMING

aan de Leden der Societeit en der Schutterij de Unie, *op den Verjaardag van hunnen Beschermheer*

Prins *ALEXANDER*,

den 2 Aug 1845;

door W. B. MARIJNEN.

Wijze: *Vaderlandsch Bloed.*

Juich Unie! juich! o schutters siget!
De dag is reeds ontsteken,
Zing vrij, maak vreugde in volten gloed,
Weg! zorg die blijdschap prieelt.
Juich met gezang en gulden dronk
Voor 's Koning tweeden zoon;
Deez' dag, die heeft het lesten schonk,
Schept laauwren voor de kroon.

Een Neerlandsch telg met deugd gepaard
Ontvonkt in 's levens licht,
Die op zijn Vaders wenken stuurt
Indachtig trouwheids pligt.
Beschermheer ouzer schuttren schaar,
Waarop elk schutter bouwt,
Die bij het knellen van gevaar
Zijn all' dan hem vertrouwd.

O Unie! dierbre societeit,
Uw lof is voor het oog
Door Alexanders roem verspreid
Gestegen hemelhoog.
Versier deez' dag met vrolijkheid
Met liefde en reine weeld'
't Is vriendschap die de trouw geleidt
En uw beschermer streelt.

O hemelgaaf! o voorspoeds-rots!
O vriendschap zeldzaam goed!
Verdring den haat, verguist hem trots,
En ruk hem 't wreed gemoed.
Dan prijkt deez' Societeit thans
Van heilloos gift gespaard,
Gesteund door Neerlandsch heldendom
Voor ondergang bewaard.

Gulle vreugd, hartelijke eensgezindheid, diepe verëering van den beminden Vorst en Beschermheer en de oprechte wensch om bestendig bij dit feest voor Hem zal wel niet behoeven gezegd te worden, dat het ook mogelijk was aan den vorstelijken Telg te denken, zonder dat ook de hooggeëerde en beminde Vader en dezelfs geheele Geslacht in dezelfde gevoelens vereenigd werden. Een niet onaanzienlijk getal dames had wind en regen getrotseerd, om bij dit echt vaderlandsch feest luister bij te zetten, waarvoor zij menige uitdrukking van vleiende dankbaarheid, zoo uit de oogen als uit den mond der feestvierenden mogten vernemen.

Lang zal ook de herinnering aan dit feest bij

de leden van de Societeit Unie en bij al de Bossche naren levendig blijven.

— Uit Tilburg schrijft men ons, dat ofschoon aldaar reeds tebereidselen waren gemaakt tot de ontvangst van Z. M. den Koning vóór H. D. reis naar Engeland, eene verandering in 's Konings plan is ontstaan. Z. M. zal thans of op de heen- of op de terugreis naar of van Luxemburg de stad Tilburg bezoeken.

— Wij ontvangen van eenige zijden meer geruststellende berigten omtrent de aardappelen. Men zegt zelfs dat op sommige plaatsen de aardappelen, welke reeds door de nog onbekende ziekte aangetast waren, weder opkomen.

— Uit Roosteren bij Sittard schrijft men ons:

Met leedwezen moet ik bekend maken, dat alhier den 21 Julij des namiddags ten 5½ ure is losgebroken een vreeselijk onweder, vergezeld van hagel en wind, zoodanig dat de veer belovende oogst in het veld, voor meer dan de helft is verslagen: de zomervruchten, als haver, boonen en boekweit het meest totaal, de tarwe en rogge ruim half, en dat binnen de 5 minuten tijds.

Wat de tuinen en boomvruchten betreft, deze zijn het meest totaal vernield. Lang zal Roosteren deze ramp geheugen; gedurende den laatsten winter zijn de vruchtbare landerijen, met tarwe en rogge verdronken door het hooge water; nu op nieuw bezaaid en weder verslagen door den storm en hagel, wiens steenen de grootte eener noot hadden, waardoor tevens vele glasruiten zijn verbrijzeld.

— Te Rotterdam is den 3 Augustus overleden de Hoog Edel Gestrenge heer mr. M. C. Bichon van IJsselmonde, oud burgemeester dier stad, staatsraad in Buitengewone dienst, enz. enz.

— Er bestaat te Groningen een plan, om een gesticht tot stand te brengen voor *zedelijk verwaarloosde kinderen* en uit de gevangenis ontslagene vrouwen en meisjes. Onze dagbladen geven de bijzonderheden van dit plan in het breede op. Wij voor ons stellen weinig vertrouwen in het welgelukken van zulke ondernemingen. De ondervinding dient ons hierin tot leidster. Wij misgunnen onzen afgedwaalden broeders inrigtingen van dien aard niet; en in het belang der menschheid en der zedelijkheid uiten wij zelfs wenschen tot het voortduren en bloeijen van dezelve. De tijd zal ons leeren of het protestantismus leven genoeg in zich bevat, om hetzelve mede te deelen aan instellingen, welke tot heden slechts onder den levendmakenden adem en den weldadigen en liefde-ademenden invloed van het catholicismus, als de eenige ware godsdienst en alleen in staat om *helden van liefde* te vormen, leven, duurzaamheid en bloei hebben kunnen vinden.

LATERE BERIGTEN.

Mexico is steeds ten prooi aan inwendige verdeeldheid en burgeroorlog.

Volgens de laatste tijdingen uit Tunis zouden de Abanesche troepen Tripoli verlaten hebben, om eene poging tegen het eiland Gerbi te beproeven.

De *groothertog Constantijn* heeft van zijne reis door Italie afgezien. Van Smirna is de Vorst onmiddellijk naar de Dardanellen vertrokken.

De vrede schijnt in Syrie hersteld te zijn door de overeenstemming der vijf groote Mogendheden en de krachtdadige instructien, welke de Porte aan de turksche autoriteiten in den Libanon heeft voorgeschreven.

De Koningin van Spanje is te Saragossa schitterend ontvangen. Van het in den aldaar gehouden ministerraad verhandelde, is nog niets met zekerheid bekend. H. M. is den 28 naar Pampeluna vertrokken.

De dagbladen melden dat Z. M. onze Koning eenen eigenhandigen brief van den Koning der Franschen ontvangen heeft, waarbij H. D. uitgenoodigd wordt Frankrijk te komen bezoeken.

De oudste bondgenoot van Engeland (Portugal uitgezonderd), zegt de *Morning Post*, heeft het hof afwezig gevonden bij zijne komst te Londen; hij is verpligt geweest een hotel te huren en alleen met zijne adjudanten naar de opera te gaan. In plaats van dien vorst, wiens bloed op meer dan een slagveld met dat onzer helden gemengd heeft, in de gelegenheid te stellen, eene revue te houden over zijne oude wapenbroeders van Ciudad-Rodrigo, Salamanca, Vittoria, Waterloo, heeft men zich vergenoegd, hem eene erewacht van 100 man te zenden. Dit is door de welvoegelijkheid in alles uitlegging vinden in de kuiperijen eener coterie, aangeslookt door de kleingeestige ijdelheid van menschen, van wien men regt had iets beters te verwachten. Wat er van zij, het publiek stelt den Koning der Nederlanden schadeloos voor hetgeen hem van eene andere zijde onthouden wordt; overal, waar Z. M. zich vertoont, ontmoet H. D. het vlijtend onthaal, dat hij regt heeft te verwachten, en onze adel wedijvert in pogingen, om den ouden roem onzer nationale gastvrijheid te handhaven.

Een fransch schip, te Havre binnengeloopen, heeft de tijding der verovering van Montevideo aangebragt. Na twee maanden, gedurende welke Oribe het gezag zal voeren, zouden de Kamers bijeen geroepen worden, om eenen president te kiezen.

Men zegt dat het fransch ministerie gewigtige depeches uit Brussel ontvangen heeft, betrekkelijk het handelstractaat met België. Eene officiële neêrlegging zal weldra geschieden, om den gunstigen uitslag te melden der, over dat onderwerp gehoudene onderhandelingen.

DE STAATSRAAD, GOUVERNEUR DER PROVINCIE *NOORD-BRABAND*, maakt bij deze, als een vervolg op zijne aankondiging van den 22 dezer, bekend, dat ook door den heer Staatsraad, Gouverneur van het Hertogdom Limburg, bij resolutie van den 26 daaraanvolgende 3e afdeeling no. $\frac{2}{250}$, ter kennis van een iegelijk wien zulks aangaat, is gebragt, dat het water van voornoemd kanaal zal worden afgelaten, en dat de scheepvaart op hetzelve zal zijn gestremd, te rekenen van des middernachts, tusschen den 15 en 16 Augustus aanstaande, tot des middernachts, tusschen den 13 en 14 September daaraanvolgende, zulks echter met bepaling, dat niettemin eenige gedeelten des kanaals vóór het laatstgemelde tijdstip, zoo veel doenlijk, voor de scheepvaart zullen worden open gesteld en dat te dier zake bij de beambten, belast met het toezigt op de daarbij betrokkene gedeelten dier vaart, te zijner tijd, de vereischte inlichtingen zullen kunnen worden ingewonnen.

's Hertogenbosch, den 31 *July* 1845.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd,
A. J. BORRET.

Advertentien

VERHUIZING.

Het Kantoor van **C. M. van de Ven, Gzn.**
Agent van de NEDERLANDSCHE LEVENSVERZEKERINGS MAATSCHAPPIJ onder de zinspreuk *Post mortem fructus*, en van het NEDERLANDSCH BEGRAFENIS FONDS, *tot nut van 't algemeen*, beiden gevestigd te *ROTTERDAM*, zal voortaan gehouden worden achter het Stadhuis.

N.B. Beveelt zich bij voortduring aan tot levering van ZWARTE-, BLANKE en KOFFIJ-STROOP, tegen zeer civiele Prijzen.

OPENBARE VERKOOPING

van

Inculte Broek- en Heidegronden,

te ST. OEDENRODE.

Het Plaatselijk Bestuur van *St. Oedenrode*, zal in het openbaar te Koop aanbieden: ongeveer

180 *bunders* Broek- en Heidegronden,

binnen die Gemeente gelegen, en wel in 128 perceelen en daartoe te zamen gevoegde massa's.

De provisionele veiling zal op de perceelen plaats hebben op den 26, 27 en 28 Augustus 1845, telkens des morgens om 9 ure te beginnen; terwijl de finale toewijzing, onder nadere goedkeuring van Heeren Gedeputeerde Staten, veertien dagen later zal geschieden, ten huize en herberge van Mejuf. de Wed J. VAN HOMBERGH, te *St. Oedenrode*, telkens te beginnen 's namiddags om *drie* ure.

Een gedeelte dezer goederen, ten grootte van ruim 64 bunders, veelal WEILAND, nabij de Heerlijkheid Jeuschot gelegen, biedt, door dezelfs ligging en uitmuntende hoedanigheid van den grond, alle gelegenheid aan, tot zeer voordeelige ontginning.

Nadere inlichtingen kunnen verkregen worden bij den Burgemeester der gemelde Gemeente

VAN ROY.

De Notaris JOH. DE BERGH, te *'s Hertogenbosch*, zal aldaar op de Smalle Haven bij de Asschuur, op *Vrijdag den* 8 *Augustus* 1845 des morgens ten 9 ure verkoopen: Eene zeer groote en schoone

PARTIJ TIMMERHOUT VAN ALLERLEI AARD.

Eene JUFVROUW van de R. C. Godsdienst, de beste getuigen kunnende produceren, zag zich gaarne geplaatst als **Huishoudster**, in eene Pastorie of bij fatsoenlijke Lieden, te November of eerder.

Reflecterende adressere zich met *franco* brieven onder Letter G. ter Boekhandel en Bindery van *B. LENFRING*, Haarlemmerdijk No. 248 te *Amsterdam*.

Bij *A. P. VAN LANGENHUIZEN*, te *Gravenhage*, is van de Pers gekomen en à 15 verkrijgbaar (voor rekening van den schrijver.)

I. Mag *dit* zoo blijven?

MAAK DE **Natie** VERACHTELIJK, DE **Grondwet** BESPOTTELIJK, DE STRAF OP DE MISDAAD **Menschenschimmig**, EN GIJ ZULT EEN **Despotismus** HEBBEN, MET DE **Aristocratie** VOORUP, DE **Kuiperij** IN HET MIDDEN EN.... EENE **Revolutie** AAN HET EINDE.

Antwoord op *Mag dat zoo blijven?* — eene brochure, onlangs, *voor rekening van den schrijver*, uitgegeven door den Boekhandelaar H. G. SUSAN C. Hz. te *'s Gravenhage*, voorzien met het volgende motto: « Maak Hervorming « verachtelijk, de godsdienst bespottelijk, de « straf op de misdaad belagchelijk, en gij zult « eene revolutie hebben, met de vrijheid « voorop, de guillotine in het midden en het « despotismus aan het einde. »

II. Verklaring tot AFWERING VAN LASTERINGEN tegen de Kerk. Vierde Druk. 5 Cents.

III. ACHT TEGEN ACHT.

Eene bijdrage tot de Geschiedenis van de Algemeene Christelijke SYNODE der Hervormde Kerk in Nederland. à 10 Centen.

DOMEIN-GOEDEREN.

ARRONDISSEMENTS DIRECTIE DER INDIRECTE BELASTINGEN TE *'S HERTOGENBOSCH*.

De Ontvangers der Domeinen te *'s Hertogenbosch*, zal, alsmede te *Breda*, zijn gemagtigd, al of niet onder voorzitting van den Heer Arrondissements Directeur der Indirecte Belastingen aldaar, ten overstaan van den Notaris F. J. H. REIS, op *Maandag den* 11 *Augustus* 1845, des voormiddags ten 10 ure in het Logement de Vergulde Roskam te *'s Hertogenbosch*, in het openbaar, bij Opbod en Afslag, zonder Tusschenpozing Veilen: eenige **Domaniale Vaste Goederen**, gelegen in de Kantons *Grave* en *Boxmeer*, Breeder omschrijving in het alom gecirculeerde aanplakbillet, alsmede te den Cantoore der Ontvangers der Domeinen te *'s Hertogenbosch* en *Breda*, en de Ontvangers der Registratie te *Eindhoven*, *Boxmeer*, *Grave* en *Oss*, alwaar de Ontvangers der Domeinen of der Registratie in de Hoofdplaatsen der Provincien *Noord-* en *Zuid-Holland*, *Utrecht*, *Overijssel* en *Limburg*.

Beurs van Amsterdam.

Zaterdag 9 Augustus, ten vier uure.

W. S. 42 pCt. 64 7/8, 3/4. Nieuwe 3 pCt. 77 1/2, 3/4. Dito Coupons 4 pCt. 101. Handelm. Tegoed. Spoorwegl. Rente Dito 129 1/2, 1/4, 126, 125. Amort. 5 pCt. 28 1/2. Lotaje Binnenl. 3 pCt. 29 1/2. Oude Kasten 4 1/4, 3/4. De Synsla en Co. 92 1/2.

Ter drukkerij van D. A. A. DE ROOY.